

РЕШЕНИЕ

№ 1721

гр. София, 17.03.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 70 състав,
в публично заседание на 19.01.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Радина Карамфилова-Десподска

при участието на секретаря Грета Грозданова, като разгледа дело номер **7531** по описа за **2020** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство е по реда на чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/, във вр. с чл. 145 -178 от Административно- процесуалния кодекс /АПК/.
Образувано е по жалба на Р. Р. Б., ЕГН [ЕГН], малолетен, действащ чрез законния си предствител и негова майка Л. П. Б., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] ет. 3, ап. 6 срещу Решение № Ц-2153-21-21 от 10.07.2020 г. на Директора на ТП на НОИ-С. град, с което е оставена без уважение жалбата му с вх. № Ц 1012-21-143/21.05.2020 г. срещу Разпореждане № [ЕГН] от 30.04.2020 г. на Ръководителя на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ С.-град, с което на основание чл. 82, ал. 1 от КСО му е отпусната наследствена пенсия за инвалидност поради общо заболяване по чл. 74 КСО от наследодателя Р. О. Б. и е постановено изплащането на пенсията да се извърши съгласно чл. 105, ал. 2 от КСО.
Жалбоподателят излага доводи за незаконосъобразност на оспорения административен акт и потвърденото с него разпореждане, като счита, че същите са постановени в разрез с материалноправните разпоредби, при съществено нарушение на административнопроизводствените правила и несъответствие с целта на закона. Твърди, че решението на Директора на ТП на НОИ С. град е постановено след изтичане на срока предвиден в нормата на чл. 117, ал. 3 от КСО, а именно след изтичане на едномесечния срок за произнасяне, което нарушавало правата на защита на малотеното дете. Счита, че са нарушени и нормите на чл. 24 и чл. 41 от Хартата на основаните права на ЕС. Наред с това излага и доводи за неправилно приложение на давността по чл. 105 от КСО. Моли съда да бъде отменен обжалваният акт като

незаконосъобразен.

В съдебно заседание, жалбоподателят редовно призован, чрез законния му представител и негова майка Л. П. Б. заявява, че поддържа жалбата си и по изложените в същата доводи счита издаденият акт за незаконосъобразен. Не претендира разноси по делото.

Ответникът - Директор на ТП на НОИ – С. – град, чрез процесуалния си представител юрк. П. оспорва жалбата по съображения подробно изложени в писмени бележки. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, не изразяват становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 70 състав, като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

От представените и приобщени към административната преписка документи, се установява, че със Заявление с вх. № 21103-21-34/05.02.2020 г. Р. Р. Б., чрез законния си представител Л. П. Б., е поискал да му бъде отпусната наследствена пенсия от починалия му баща Р. О. Б.. Към заявлението било приложено Решение № 283389/22.11.2019 г. на СРС постановено по гр.д. № 8304/2019 г., влязло в сила на 18.01.2020 г., с което на основание чл. 14 от ЗЛС е обявена смъртта на Р. О. Б. за настъпила на 18.11.2013 г., към 16.30 часа.

Била извършена проверка по разходите на ДОО на наследодателя Р. О. Б., в качеството му на самоосигуряващо се лице, която приключила с издаване на Констативен протокол № КВ-5-21-00720801 от 14.02.2020 г.

Била издадена и служебна бележка № 21102-21-425#2 от 28.04.2020 г. за осигурителния доход на Р.Б..

С Разпореждане № [ЕГН] от 30.04.2020 г. е отпусната наследствена пенсия за инвалидност поради общо заболяване на жалбоподателя, считано от 18.11.2013 г. - датата на смъртта на наследодателя, и е постановено изплащането ѝ да се извърши съгласно чл. 105, ал. 2 от КСО. В тази връзка, пенсията е изплатена за периода от 01.01.2017 г. до 31.12.2019 г. в общ размер 5 577,06 лв.

Разпореждането е обжалвано по реда на чл.117 от КСО с жалба с вх. № Ц 1012-21-143/21.05.2020 г. по която е постановено обжалваното в настоящото производство Решение № Ц-2153-21-21 от 10.07.2020 г.

При така установената фактическа обстановка, Административен съд- София-град направи следните правни изводи:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата е подадена в срока, от лице с правен интерес от оспорване, поради което е процесуално допустима и следва да бъде разгледана относно нейната основателност.

По същество на спора:

Разгледана по същество е основателна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „а“ от КСО, пред ръководителя на съответното ТП на НОИ се подават жалби срещу разпореждания за отказ или за неправилно определяне или изменение и спиране на пенсиите, добавките и компенсациите към тях, като, ал. 3 от същата норма регламентира, че ръководителят на ТП на НОИ се произнася по жалбите с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Решение № Ц-2153-21-21 от 10.07.2020 г. е издадено от Директора на ТП на НОИ-С. град, т. е. от компетентен орган по чл. 117, ал. 3 от КСО, като потвърденото с него разпореждане също е издадено от компетентен по материя, време и място орган.

Оспореното решение и потвърденото с него разпореждане са издадени в предвидената от закона писмена форма и съдържа всички изискуеми реквизити, включително фактическо и правно основание за издаване на акта, т.е. същите са мотивирани.

От приетите по делото писмени доказателства не се установява в хода на административното производство да са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила от категорията на съществените такива, които да дават основание за отмяна на оспореният акт на процесуално основание.

Неоснователни са доводите на жалбоподателя, че не са спазени изискванията на чл. 117, ал. 3 от КСО. По реда на чл. 117, ал. 3 от КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Този срок е инструктивен и не и пропускането му не представлява съществено процесуално нарушение, водещо до незаконосъобразност на издаденото решение.

По отношение съответствието с материалния закон, настоящият състав на съда намира, че спорен по делото е само въпросът относно разпореденото изплащане на наследствената пенсия при условията на чл. 105, ал. 2 КСО и кой е началният момент от който се следва същото.

Жалбоподателят твърди, че давностният срок заповя да тече от дата на издаване на акта за смърт въз основа на съдебното решение – от 27.01.2020 г. и давностният срок, следва да се счита именно от тази дата. Този извод е правилен.

Възникването на правото на пенсия и вземането на сумите по нея следва да се преценява съгласно приложимата разпоредба на чл. 105, ал. 2 КСО към всеки момент от изтичане на периода за които следва да се начисли по-висок размер. Вземането за пенсия се погасява с изтичането на определения в закона срок, считано от 1 януари на годината, следваща годината, за която вземанията се отнасят. Давностният погасителен срок за дължимите от държавното обществено осигуряване вземания е предвиден съгласно специалната норма, а именно чл. 105, ал. 2 от КСО и се отнася конкретно за вземането за пенсия, което се погасява с изтичането на три години, считано от 1 януари на годината, следваща годината, за която се отнася. Цитираната разпоредба е конкретна както по отношение на срока на погасителната давност - три години, така и на началния момент, от който започва да тече този срок, също така и по отношение на характера на вземането.

За определяне начало на давностния срок се прилага разпоредбата на чл. 105, ал. 2 от КСО, която е специална по отношения разпоредбата на чл. 114, ал. 1 от ЗЗД. Съгласно цитираната разпоредба вземането за пенсия се погасява с изтичане на 3 години, считано от 01.01. на годината, следваща годината, за която се отнася.

Предвид така цитираната изрична и императивна разпоредба длъжностното лице по пенсионно осигуряване е извършило преценка, относно обстоятелството каква част от вземането е погасено по давност и е установило, че с оглед отпускането на пенсията от 18.11.2013 г., вземането на жалбоподателя за наследствена пенсия за 2013 г. е погасено на 31.12.2016 г.; вземането му от пенсия за 2014 г. е погасено на 31.12.2017 г.; вземането му от пенсия за 2015 г. е погасено на 31.12.2018 г. и вземането му от пенсия за 2016 г. е погасено на 31.12.2019 г. Приело, е че вземанията за наследствена пенсия за времето след 01.01.2017 г. до постановяване на разпореждането не са погасени по давности и поради това следвало да бъде изплатено на правоимащото лице.

Основателни са доводите на жалбоподателя, че давностният срок не е изтекъл и

същият съобразно посочената разпоредба започва да тече от датата, на която е съставен актът за смърт въз основа на съдебно решение за обявяване на смъртта на наследодателя, а именно - 27.01.2020 г. и от тази следвало да бъде упражнено правото на наследствена пенсия, чието изплащане следвало да бъде от 18.11.2013 г., тъй като заявлението за отпускане на наследствена пенсия било подадено в срока по чл. 94 от КСО - на 05.02.2020 г., بروим от датата на издаване на акта за смърт - 27.01.2020 г.

Съгласно чл. 14 от ЗЛС, след като изтекът пет години от деня, за който се отнася последното известие за отсъстващия, съдът по искане на прокурора или на всеки заинтересован, обявява неговата смърт. Обявяването на смъртта може да стане и без да е обявено отсъствието на лицето. Тълкуването на цитираната разпоредба налага извода, че лицето-наследодател до датата на обявяването на смъртта му със съдебното решение е било считано за живо, т.е. за носител на права и задължения. Съгласно чл. 17 от ЗЛС, правните последици, които произтичат от действителната смърт на лицето, възникват по силата на съдебното решение за обявяването ѝ. Т.е. преди влизане на съдебното решение в сила за жалбоподателката не е възникнало правото да получи наследствена пенсия.

При това положение и доколкото липсва спор по делото че заявлението по реда на чл. 94, ал.1 от КСО е депозирано в срок, съдът намира, че погасителната давност по чл. 115 от КСО е започнала да тече от дата на обявяването на смъртта на лицето, което е станало със съдебното решение, а не от датата на която е прието, че лицето е починало. С оглед на изложеното, неправилни са изводите на пенсионните органи, че вземанията за наследствена пенсия за периода от 2013 г. до 2016 г. са погасени по давност, тъй като както се посочи по-горе погасителната давност по чл. 115, ал. 2 от КСО е започнала да тече от дата на обявяването на смъртта и не е изтекла към настоящия момент.

Стигайки до друг правен извод административния орган е постановил едно неправилно решение, което като такова следва да се отмени и делото да се върне за ново произнасяне от страна на органа при спазване на дадените в настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона.

По разноските по производството:

При този изход на спора и на основание чл. 143, ал.1 от АПК жалбоподателката има право на разноси, но предвид липсата на сторени по делото разноси и искане в тази насока, съдът намира, че не следва да бъдат присъждани.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд София-град, III отделение, 70 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Р. Р. Б., ЕГН: [ЕГН], малолетен, действащ чрез законния си представител и негова майка Л. П. Б., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място], [жк], [жилищен адрес] ет. 3, ап. 6, Решение № Ц-2153-21-21 от 10.07.2020 г. на Директора на ТП на НОИ-С. град, с което е оставена без уважение жалбата му с вх. № Ц 1012-21-143/21.05.2020 г. срещу Разпореждане № [ЕГН] от 30.04.2020 г. на Ръководителя на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ С.-град.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне при спазване на дадените в настоящото решение указания по тълкуването и прилагането на закона и за издаването на административен акт в съответствие с указанията, дадени в настоящето

решение.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: